

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a členov senátu JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Štefana Harabina v trestnej veci odsúdeného **V. M.** na neverejnom zasadnutí 22. marca 2016 **o sťažnosti odsúdeného** proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 10. februára 2016, sp. zn. 4 Ntc 3/2015 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť odsúdeného **V. M. sa z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 10. februára 2016, sp. zn. 4 Ntc 3/2015 podľa § 66 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. návrh odsúdeného **V. M.** o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Proti tomuto uzneseniu včas podal sťažnosť odsúdený **V. M.**

V písomných dôvodoch podanej sťažnosti uviedol, že disciplinárne riešený vo výkone trestu nebol a svoje povinnosti si svedomito plní. Jeho „kriminálna minulosť“ podľa neho nemá nič spoločné s trestom, ktorý vykonáva, rovnako tak ako ani jeho vzdelanie s podmieňaným prepustením. Uvádzanie nízkej vzdelanostnej úrovne v odôvodnení napadnutého uznesenia považuje za dehonestáciu svojej osoby a užívanie návykových látok poprel s tým, že nikdy nebol liečený a drogu skúsil len raz. Konštatovanie prvostupňového súdu o vysokom riziku jeho sociálneho zlyhania označil za neodôvodnené a ignorujúce možnosť jeho zmeny. Konštatoval, že z hodnotenia ústavu na výkon trestu vyplýva, že ústavný poriadok porušil len v jednom prípade, čo bolo riešené len pohovorom a nie disciplinárnym trestom.

Z týchto dôvodov navrhol, aby najvyšší súd jeho žiadosť opätovne prejednal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky primárne skúmal, či sťažnosť podala osoba na to oprávnená a v zákonom stanovenej lehote a zistil, že zákonné podmienky uvedené v § 186 ods. 1 Tr. por. a § 187 ods. 1 nevyhnutné na podanie sťažnosti boli splnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky následne na podklade sťažnosti odsúdeného V. M. preskúmal v rozsahu § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku a zistil, že sťažnosť nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. pri podmienčnom prepustení, ak ide o osobu odsúdenú za prečin, po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody, môže súd odsúdeného podmienčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Formálne podmienky týkajúce sa výkonu nevyhnutnej dĺžky uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody na podanie žiadosti o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu odsúdený splnil.

Pokiaľ ide o splnenie ďalších zákonných podmienok pre kladné rozhodnutie o posudzovanej otázke najvyšší súd uvádza nasledovné.

Ustanovenie § 66 Tr. zák. umožňuje zmiernenie trestu odňatia slobody, ktorého výmera je stanovená na určité časové obdobie.

Skrátené účinky priameho výkonu tohto trestu sa dopĺňujú hrozbou jeho ďalšieho pokračovania, pričom sa odsúdenému dáva možnosť preukázať, že i vykonaný trest v kratšej výmere, než bol uložený, je schopný splniť účel trestu. Z poňatia trestu ako účelovej sankcie vyplýva, že ak bol doposiaľ vykonanou časťou trestu dosiahnutý jeho účel, je ďalší výkon trestu nepotrebný a neodôvodnený. Aj keď súd pri ukladaní trestu prihliada k možnostiam nápravy páchatel'a, nemožno vždy presne predvídať ako sa u jednotlivých páchatel'och prejaví jeho výchovný účinok. Z chovania odsúdeného a z jeho postoja k plneniu povinností v čase výkonu trestu môže byť potom zjavné také polepšenie, že ďalší výkon trestu nie je potrebný a že odsúdený môže byť prepustený na slobodu. Podmienečné prepustenie je významným prostriedkom dovŕšenia prevýchovy a resocializácie odsúdeného a neznamená teda ukončenie tohto procesu, ale pokračovanie prevýchovného a resocializačného procesu v iných podmienkach. Hrozba výkonu zvyšku trestu odňatia slobody môže stačiť, aby sa zdržali páchania ďalších trestných činov len u páchatel'ov, ktorí nie sú hlbšie narušení a u ktorých možno dôvodne predpokladať, že boli doterajším výkonom trestu dostatočne prevychovaní. Polepšenie je vývojový proces vnútornej premeny páchatel'ovej osobnosti, ktorý sa navonok prejavuje v jeho správaní. Pri rozhodovaní o podmienečnom prepustení ide o to, rozlíšiť kedy je správanie odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody prejavom len vonkajšej adaptácie odsúdeného na prostredie väznice a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného oprávňujúce nádej, že aj v budúcnosti povedie riadny život. Správanie odsúdeného vo výkone trestu a plnenie jeho povinností sú preto síce dôležitými, avšak nie jedinými hľadiskami, z ktorých možno usudzovať na páchatel'ove polepšenie. Správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody sa musí hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdeného, s motívom a spôsobom spáchaného trestného činu a pod. Len z tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdený vo výkone trestu dosiahol taký stupeň nápravy, že sa zbavil práve tých charakterových rysov a zlých návykov, ktoré ho viedli k spáchaniu trestnej činnosti. Pri rozhodovaní o podmienečnom prepustení je potrebné, aby súd zisťoval okrem iných skutočností aj jeho trestnú činnosť.

Z obsahu predloženého spisu vyplýva, že odsúdený bol počas dlhého časového obdobia opakovane súdne trestaný pre rôznu úmyselnú trestnú činnosť spáchanú z pohnútok svedčiacich o jeho všestrannej narušenosti. Ide teda o hlbšie narušenú osobnosť, ktorá na verejnom zasadnutí prvostupňového súdu nevedela ani vysvetliť „prečo mám toľko záznamov v registri trestov“. Z hodnotenia ústavu na výkon trestu možno zistiť, že správanie

odsúdeného je len priemerné. Možno preto dospieť k záveru, že toto je len vonkajšou adaptáciou odsúdeného na prostredie výkonu trestu, avšak nie prejavom skutočných zmien jeho osobnosti, ktoré by oprávňovali nádej, že aj v budúcnosti povedie riadny život a že doposiaľ vykonaný trest odňatia slobody postačuje na dosiahnutie účelu trestu. Pracovná morálka odsúdeného na predchádzajúcom pracovisku nebola na požadovanej úrovni, a preto bol po krátkej dobe na návrh zamestnávateľa z tejto práce vyradený. Jeho správanie tiež nebolo vždy na požadovanej úrovni, pretože porušil ústavný poriadok.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v posudzovanom prípade neboli splnené zákonné podmienky pre podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, a preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u ě n í e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 22. marca 2016

JUDr. Martin P i o v a r t s y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Mgr. Zuzana Vojtelová